

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 17 «КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Клінічна психологія» є обов'язковою для професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Психологія». Вивчається протягом 6-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання майбутньому психологу основ знань з психологічних аспектів здоров'я та хвороби, особливостей впливу психологічних чинників на стан здоров'я та перебіг захворювання, особливостей індивідуального реагування на хворобливі стани; з розробки психопрофілактичних та реабілітаційних заходів, які є підґрунтям глибокого і усестороннього вивчення особистості.

Основне завдання навчальної дисципліни передбачає формування у курсантів здатності до аналізу психічних явищ, станів та процесів, які впливають на здоров'я особистості; вміння виявляти особливості прояву психосоматичних і соматопсихічних взаємовпливів, психологічних особливостей людей, що страждають різними захворюваннями.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-1 Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

1. Знати предмет, завдання клінічної психології; основні підходи до визначення психічної норми і патології.
2. Розуміти визначення та критерії здоров'я особистості; особливості прояву і протікання психічних процесів в нормі та патології.
3. Застосовувати методи клінічної психології.
4. Аналізувати психологічні чинники, які впливають на стан здоров'я та перебіг захворювання.
5. Синтезувати основні підходи до визначення психічної норми і патології.
6. Оцінювати психічні стани людини в нормі та патології.

ПРН-2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

1. Знати психологічні чинники, які впливають на стан здоров'я та перебіг захворювання.
2. Розуміти значення та функції психологічних впливів на особистість.
3. Розробляти і застосовувати психопрофілактичні заходи, щодо покращення та збереження здоров'я особистості.
4. Аналізувати чинники, що зумовлюють психосоматичні розлади.

5. Діагностувати різні форми невротичних розладів, депресій.

6. Вміти складати та проводити клінічне інтерв'ю

ПРН-9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

1. Знати психологічні особливості протистояння негативним психологічним впливам.

2. Розуміти чинники, що покращують стан здоров'я особистості.

3. Застосовувати заходи, щодо покращення та збереження здоров'я особистості.

4. Ознайомитись з новими теоретичними та методичними розробками в клінічній психології.

5. Виявляти особливості психічних процесів, станів і властивостей особистості, її різних рівнів психіки – свідомого, підсвідомого, свідомого і надсвідомого, а також поведінки й діяльності.

ПРН-11 Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

1. Знати психологічні особливості психосоматичних розладів.

2. Розуміти специфіку проведення клінічного інтерв'ю.

3. Застосовувати елементи психотерапевтичного впливу.

4. Ознайомитись з методиками оцінки ефективності застосування психотерапевтичної бесіди.

5. Виявляти зону емоційного напруження клієнтів.

ПРН-13 Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

1. Знати особливості клієнтів за різними типологічними ознаками.

2. Розуміти структурні компоненти особистості, які впливають на виникнення психосоматичних захворювань.

3. Застосовувати техніки ефективного спілкування з клієнтом.

4. Використовувати техніки емпатійної взаємодії з клієнтом.

5. Застосовувати техніки толерантного ставлення до клієнта.

ПРН-15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

1. Знати методи самовдосконалення та саморозвитку.

2. Розуміти особливості впливу здорового способу життя на особистість.

3. Здійснювати моніторинг власних психічних процесів, властивостей, станів.

4. Поглиблювати теоретичну та практичну підготовку за різними психотерапевтичними напрямками.

ПРН-18 Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного та оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

1. Знати сучасні прикладні наробки українських та зарубіжних психологів практиків.
2. Розуміти необхідність звернення за супервізійною допомогою.
3. Вести здоровий спосіб життя.
4. Пропагувати заходи щодо здорового способу життя.

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Загальна психологія з практикумом, Експериментальна психологія, Диференціальна психологія, Вікова психологія, Психодіагностика.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: пакет медичного ПЗ "Четверте покоління Системи психологічного дослідження особистості (СПДО) осіб, що вступають до лав ДПСУ та проходять службу в ООДК", модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																Форми підсумкового контролю							
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота				Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Контрольна робота			
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	курсорова робота	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів					розрахункове завдання	курсорова робота	ІРГР
3	5	3	90	40	16				10	10				4	20	20							30		+	
Усього за дисципліну			90	40	16				10	10				4	20	20							30		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК 1.1; МК 2.1; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК 1.1; МК 2.1; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1
ЗК 4.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	МК 1.1; МК1.2; МК 2.1; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	МК 1.1; МК1.2; МК 2.1; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1
ФК-2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ	МК 1.1; МК1.2; МК 2.1; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків	МК 1.1; МК1.2; МК 2.1; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	МК 1.1; МК1.2; МК 2.1; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1
ФК-8	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)	МК 1.1; МК1.2; МК 2.1; МК2.8; МК3.1; МК3.3; МК4.1
ФК-9	Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту	МК 1.1; МК1.2; МК 2.1; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.	МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.	МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.
ПРН-9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.	МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.
ПРН 11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.	МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.
ПРН 13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.	МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.
ПРН-15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.	МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.
ПРН 18	Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.1.	МК 1.1; МК 1.2; МК2.1; МК2.8; МК2.10; МК3.1; МК3.3; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Календарний план проходження курсу

Розрахунок годин **40**

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин						Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6			
1	Вступ до клінічної психології.	4	Л2	Сз2					I	Т.1/1.-л.-2; Т.1/2.-с.-2	4
2	Категорії «здоров'я» та «хвороба» у сучасній психологічній науці	4	Л2	Сз2					I	Т.2/1.-л.-2; Т.2/2.-с.-2	4
3	Психологічні особливості переживання хвороби	4	Л2	Сз2					II	Т.3/1.-л.-2; Т.3/2.-с.-2	4
4	Методи дослідження в клінічній психології	6	Л2	Лз4					III	Т.4/1.-л.-2; Т.4/2.-сз.-4	6
5	Клінічний аспект невротичних розладів	6	Л2	Сз2	Лз2				III	Т.5/1.-л.-2; Т.5/2.-сз.-2 Т.5/3.-лз.-2	6
6	Психосоматичні розлади	4	Л2	Сз2					IV	Т.6/1.-л.-2; Т.6/2.-с.-2	4
7	Клінічний аспект депресивної та суїцидальної поведінки	4	Л2	Лз2					IV	Т.7/1.-л.-2; Т.7/2.-лз.-2	4
8	Заходи щодо збереження здоров'я особистості.	4	Л2	Лз2					V	Т.8/1.-л.-2; Т.8/2.-лз.-2	4
	<i>Диференційований залік</i>	4						4	VI	Диф.залік – 4	4
	УСЬОГО	40	16	10	10			4			40

Умовні скорочення:

Лекція – Л

Диференційований залік – Дз

Практичне заняття – Пз

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Сз2

Семінарське заняття - Сз

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
3 курс					
5 семестр					
1			10	Вступ до клінічної психології	
	1	лекція	2	<u>Теоретичні основи клінічної психології</u> 1. Поняття клінічної психології та основні завдання. 2. Об'єкт та предмет клінічної психології як науково-практичної дисципліни. 3. Структура клінічної психології. 4. Галузі клінічної психології.	[1.3] ст. 5-19; [1.3] ст. 3-18; [1.6] ст. 2-12;
	2	семінар	2	<u>Концептуальне визначення поняття «клінічна психологія»</u> 1. Історія розвитку клінічної психології в світі, зокрема, в Україні. 2. Поняття клінічної психології та основні завдання. 3. Об'єкт та предмет клінічної психології як науково-практичної дисципліни. 4. Структура клінічної психології. 5. Галузі клінічної психології.	[1.3] ст. 5-19; [1.3] ст. 3-18; [1.6] ст. 2-12;
	3	індивідуальне завдання	2	<u>Написати реферат на теми:</u> 1. «Історія виникнення клінічної психології» 2. «Клінічна психологія як галузь медичних знань».	[1.3] ст. 5-19; [1.3] ст. 3-18; [1.6] ст. 2-12;
	4	самостійна робота	4	Історія розвитку клінічної психології	
			10	Категорії «здоров'я» та «хвороба» у сучасній психологічній науці.	
2	1	лекція	2	<u>Теоретичні основи «здоров'я» та «хвороби».</u> 1. Теоретичний аналіз категорій «здоров'я» та «хвороба» у сучасній психологічній науці. 2. Основні критерії психічного (психологічного), соціального, духовного, фізичного здоров'я особистості. 3. Поняття про хворобу. Поняття про симптоми та синдроми. 4. Діагноз та прогноз хвороби.	[1.2] ст. 20-30; [1.7] ст. 4-20; [2.6] ст. 12-30

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				5. Визначення психічної норми і патології .	
	2	семінар	2	<u>Концептуальне визначення понять «здоров'я» та «хвороба»</u> 1.Теоретичний аналіз у сучасній психологічній науці категорій «здоров'я» та «хвороба». 2.Основні критерії здоров'я особистості. 3. Поняття про хворобу, симптоми та синдроми. 4. Діагноз та прогноз хвороби. 5. Поняття «норми» та «патології» у клінічній психології.	[1.2] ст. 20-30; [1.7] ст.4-20; [2.6] ст. 12-30
	3	індивідуальне завдання	2	<u>Написати реферати на теми:</u> 1. Визначення психічної норми і патології. 2. Психологічна культура здоров'я. 3. Категорії «здоров'я» та «хвороба» у сучасній психологічній науці.	[1.2] ст. 20-30; [1.7] ст.4-20; [2.6] ст. 12-30
	4	самостійна робота	4	Володіти основними категоріальними поняттями : «психічна норма і патологія»; «симптом та синдром»; «здоров'я» та «хвороба».	
3			10	Психологічні особливості переживання хвороби	
	1	лекція	2	<u>Психологічні особливості наукового розуміння «норми» та «патології»</u> 1. Внутрішня картина хвороби. Рівні внутрішньої картини хвороби. 2. Чинники, які впливають на ставлення до хвороби.	[1.1] ст. 20-30; [1.5] ст.4-20; [1.6] ст. 12-30;
	2	семінар	2	<u>Особливості переживання хвороби людиною</u> 1. Внутрішня картина хвороби. Рівні внутрішньої картини хвороби. 2. Чинники, які впливають на ставлення до хвороби. 3. Етичні норми і принципи поведінки медичного працівника при виконанні ним професійних обов'язків. 4. Поняття «ідеального» і «реального» лікаря і пацієнта. 5. Проблема евтаназії.	[1.1] ст. 20-30; [1.4] ст.4-20; [2.6] ст. 12-30
	3	індивідуальне завдання	2	<u>Написати реферати на теми:</u> 1. 1. Етичні норми і принципи поведінки медичного працівника при виконанні ним професійних обов'язків. 2. 2. Внутрішня картина хвороби (ВКХ).	[1.1] ст. 20-30; [1.4] ст.4-20; [2.6] ст. 12-30

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				3. 3. Поняття «ідеального» і «реального» лікаря і пацієнта. 4. Проблема евтаназії.	
	4	самостійна робота	4	Медична етика і деонтологія.	[1.2] ст. 2-30; [1.3] ст.4-20;
			12	Методи дослідження в клінічній психології	
4	1	лекція	2	<u>Особливості проведення клінічного інтерв'ю</u> 1. Методи дослідження в клінічній психології. 2. Клінічне інтерв'ю (мета, функції, принципи, етапи проведення).	[2.3-2.11]
	2	лабораторне заняття		<u>Особливості проведення психодіагностичного дослідження пізнавальних процесів</u> 1. Психодіагностичні методи експериментального дослідження пізнавальних процесів. 2. Провести клінічне інтерв'ю.	[1.1] ст. 3-18; [1.4] ст. 32-40;
	3	лабораторне заняття		<u>Проведення психодіагностичного дослідження розладів емоційної сфери особистості та характерологічних особливостей</u> 1. Проведення психодіагностичного опитувальника ММРІ. 2. Проведення патохарактерологічного діагностичного опитувальника ПДО А. Е. Лічко.	[1.1] ст. 3-18; [1.4] ст. 32-40;
	4	самостійна робота	1	Пройти методики дослідження: а) порушення уваги та пам'яті; б) порушення сприймання і мислення; в) тест Роршаха; г) тест Спілберга-Ханіна; д) тест кольорових виборів Люшера; е) тест фрустраційної толерантності Рознцвейга	[1.1] ст. 3-18; [1.4] ст. 32-40; [2.1-2.7]
	5	індивідуальне завдання	2	Відпрацювати навички проведення клінічного інтерв'ю. Проведення клінічного інтерв'ю та побудова психологічного діагнозу.	
5			12	Клінічний аспект невротичних розладів	
	1	лекція	2	<u>Особливості невротичних розладів.</u>	[1.3] ст. 3-30;

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				1. Поняття невротичних розладів. Фактори неврозогенезу. 2. Класифікаційні форми невротичних розладів. 3. Вікові особливості неврозів.	[1.6] ст. 30-48; [2.1. - 2.11]
	2	лабораторне	2	<u>Діагностика невротичних розладів.</u> 1. Дослідження оцінки невротичних станів. 2. Дослідження рівня нервово-психічної стійкості особистості.	[1.1] ст. 50-79; [1.4] ст. 3-30; [2.6] ст. 30-48;
	3	індивідуальне завдання	2	Написати реферати: а) «Невротичні розлади та їх види». б) «Фактори неврозогенезу».	[1.6] ст. 30-43; [2.6] ст. 3-30;
	4	самостійна робота	4	Пройти методiku «Оцінка посттравматичних реакцій» (громадянський і військовий варіант).	[1.2] ст. 30-43; [1.5] ст. 3-30; [2.6] ст. 30-48;
6			10	Психосоматичні розлади	
	1	лекція	2	<u>Особливості психосоматичних розладів</u> 1. Поняття психосоматики і психосоматичних розладів. 2. Групи психосоматичних розладів. 3. Моделі формування психосоматичних розладів.	[1.5] ст. 5-10; [1.5] ст. 12-20;
	2	семінар	2	<u>Особливості психосоматичних розладів</u> 1. Поняття психосоматики і психосоматичних розладів. 2. Групи психосоматичних розладів. 3. Моделі формування психосоматичних розладів.	[1.5] ст. 5-10; [1.5] ст. 12-20;
	3	індивідуальне завдання	2	Написати реферати: 1. Психологічні умови розвитку психосоматичних розладів. 2. Внутрішньоособистісні конфлікти при психосоматичних захворюваннях. 3. Групи психосоматичних розладів.	[1.5] [2.6]
	4	самостійна робота	4	Пройти тест «Гиссенський опитувальник психосоматичних скарг»	
7			12	Клінічний аспект депресивної і суїцидальної поведінки	
	1	лекція	2	<u>Особливості суїцидальної поведінки.</u>	[1.1] ст. 125-147;

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
				1. Поняття депресії. Види депресій 2. Поняття суїциду. Класифікація суїциду. 3. Традиційний шлях встановлення факторів ризику і шляхів усунення. 4. Рівні профілактики суїциду: загальний, первинний, вторинний і третинний.	[1.4] ст. 70-90; [2.1. - 2.12]
	2	лабораторне заняття	2	<u>Превентивні заходи суїцидальної поведінки</u> 1. Профілактика депресивної та суїцидальної поведінки 2. Методи роботи з людьми, що становлять суїцидальну групу ризику.	[1.1] ст. 125-147; [1.4] ст. 70-90; [2.1. - 2.12]
	3	індивідуальне завдання	4	Написати реферати: 1. Клінічний аспект депресивної поведінки. 2. Клінічний аспект суїцидальної поведінки. 3. Робота клінічного психолога з людьми, які скоїли спробу самогубства. 4. Робота клінічного психолога з людьми, які хворіють на депресію.	[1.1] ст. 125-147; [1.4] ст. 70-90; [2.1. - 2.12]
	4	самостійна робота	4	Профілактика суїцидальної поведінки	[1.2] ст. 6-40
8			10	Заходи щодо збереження здоров'я особистості.	
	1	лекція	2	<u>Основні заходи збереження здоров'я особистості</u> 1. Заходи щодо покращення фізичного здоров'я особистості. 2. Підтримання стану рівноваги. 3. Антистресове харчування. 4. Медитація. 5. Музикотерапія і м'язова релаксація	[1.2] ст. 147-165; [1.3] ст. 72-96; [1.7] ст. 50-83; [2.1. - 2.12]
	2	лабораторне заняття	2	<u>Збереження здоров'я особистості</u> 1. Вправи щодо покращення фізичного здоров'я особистості. 2. Підтримання стану рівноваги. 3. Антистресове харчування. 4. Медитація. 5. Музикотерапія і м'язова релаксація	[1.2] ст. 147-165; [1.3] ст. 72-96; [1.7] ст. 50-83; [2.1. - 2.12]

№ теми	№ Заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
	3	індивідуальне завдання	4	Написати реферати: а) Заходи щодо покращення здоров'я особистості. б) Медитація як метод впливу на здоров'я особистості. в) Антистресове харчування	[1.2] ст. 147-165; [1.3] ст. 72-96; [1.7] ст. 50-83; [2.1. - 2.12]
	4	самостійна робота	2	Основні напрямки роботи психолога в клініці	[1.2] ст. 4-25; [2.6] ст. 72-96;
Диференційований залік			4		
Усього за дисципліну			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова

- 1.1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник / Інна Галецька.. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 242 с.
- 1.2. Ніконенко Ю. П. Клінічна психологія: навчальний посібник / Ю. П. Ніконенко. Київ.: КНТ, 2016. 369 с.
- 1.3. Мартинюк І. А. Патопсихологія. Практикум [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів] Київ.: Каравела, 2017. 184 с.
- 1.4. Патопсихологія: навч. посіб. / С. Д. Максименко, А. П. Чуприков, Є. М. Рожкова та ін. Київ. : КММ, 2010. 208 с.
- 1.5. Федосова Л.О. Клінічна психологія: навчальний посібник.. Київ.: «Вид. дім «Персонал», 2013. 248 с.
- 1.6. Коцан І.Я. Психологія здоров'я людини Луцьк: РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2009. 316с.

2. Додаткова

- 2.1 Балабанова Л.М. Судебная патопсихология (вопросы определения нормы и отклонений). Донецк.: Сталкер, 2010. 432 с.
- 2.2 Бочелюк В. Й. Психологія людини з обмеженими можливостями : навч.посіб. Київ.: Центр учбової літератури, 2011. 264 с.
- 2.3 Родіна Н.В. «Патопсихология с элементами дефектологии» для студентов 5 курса (магистров) / Н.В. Родіна / Учебно-методические разработки к семинарским занятиям по спецпрактикуму ОНУ, ІМЕМ. - Одеса, «Негоціант», 2007. 92 с.
- 2.4 Карпенко Н.В. Діагностика психічного розвитку в роботі педагога (вчителя, вихователя): навч. посіб. [2-ге вид.]. Київ.: Каравелла, 2010. 248 с.
- 2.5 Клінічна психологія: словник-довідник / Авт.- уклад. С. В. Діденко Київ.: Академвидав, 2012. 320 с.
- 2.6 Аршава І.Ф., Корнієнко В.В. Основи клінічної психології. Дніпро.: Вид-во: «Свидлер», 2017. 236 с.
- 2.7. Максименко С. Д. Медична психологія / [Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І. А., Максименко К. С.]; за заг. ред. С. Д. Максименка Київ., 2014. 520 с.
- 2.8. Мельник А.П. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики. Луцьк: Іванюк В.П., 2013. 68 с.
- 2.9 Мушкевич М. І. Клінічна психодіагностика: методичні рекомендації для студентів ф-ту психол. Луцьк, 2006. 170 с.
- 2.10. Психіатрія: Курс лекцій:Навч. Посібник/За ред.. В.С. Бітенського. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2004. 354с.
- 2.11. Токман А. А. Психологія способу життя : навч. посіб. Ч. 1. / А. А. Токман, Н. В. Немченко. Київ.: ДП «Вид. дім

«Персонал», 2015. 344 с

2.12. ХьелЛ., Зиглер Д. Теориичности. Санкт-Петербург : Питер, 1999.

2.13. Чуприкова Н. И. Психика и сознаниекакфункциимозга. Москва : Просвещение, 1985.

3. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

1. <http://www.psylib.ukrweb.net/books/zeigb01/index.htm>

2. <http://www.infamed.com/psy/>

3. <http://psyhtest.ru/metodiki/page-3>

4. модульне середовище навчання – 10.241.24.9.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН 1.1	Усне викладення навчального матеріалу (<i>розповідь, пояснення, лекція</i>)
МН 1.2	Обговорення матеріалу, що вивчається (<i>бесіда, дискусія, брифінг, диспут</i>)
МН 1.3	Наочні методи (<i>ілюстрація, демонстрація</i>)
МН 1.4	Практичні методи (<i>лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи</i>)
МН 1.5	Методи самостійного та індивідуального навчання (<i>рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький</i>)
2. Активні методи навчання	
МН 2.1	Ігрові (<i>професійні ігри, професійний тренінг</i>)
МН 2.2	Неігрові (<i>аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу</i>)
МН 2.3	Неімітаційні (<i>групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять</i>)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН 3.1	Інтерактивні методи в малих групах
МН 3.2	Інтерактивні методи в великих групах
МН 3.3	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний